

1Н/848762 (039)

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

АКТУАЛЬНЫЯ
ПРАБЛЕМЫ

ГІСТОРЫІ
І КУЛЬТУРЫ

ЗБОРНИК НАВУКОВЫХ АРТЫКУЛАЎ

Заснаваны ў 2018 годзе

ВЫПУСК 3

ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛІТОВСКАЕ:
Заканадаўчае забеспячэнне
дзяржаўнага суверэнітэту

Мінск
«Беларуская навука»
2022

ЗМЕСТ

Спіс скарачэнняў	3
Прадмова	5
Да гістарыяграфіі праблемы	12
<i>Людміла Мікалаева.</i> Погляд на ўзаемаадносіны Вялікага Княства Літоўскага з Польскім Каралеўствам канца XIV – сярэдзіны XVI ст. у польскай гістарыяграфіі	12
<i>Наталья Козловская.</i> Уніі ВКЛ і Польскага Каралеўства в XIV–XVI вв. в современной белорусской и польской историографии: сравнительный анализ	23
<i>Анастасія Скеп'ян.</i> Праблема уній у падручніках па гісторыі Беларусі ў XX – пачатку XXI ст.	38
Праблемы суверэнітэту і уніі з Польскім Каралеўствам	57
<i>Алег Дзярновіч.</i> «Дзень народзінаў» Вялікага княства: тытулатура вялікага князя літоўскага і праблемы суверэнізацыі ВКЛ у сярэдзіне XIII – першай палове XV ст.	57
<i>Ніна Скеп'ян.</i> Стаўленне да уніі з Каронай Польскай канцлераў Вялікага Княства Літоўскага ў сярэдзіне XV – першай трэці XVI ст.	82
<i>Аляксей Шаланда.</i> Канфлікт валынцаў з жамойтамі на Люблінскім сойме ў лютым 1569 г.	95
<i>Tomasz Kempa.</i> Litewskie poselstwo na Wołyń w 1572 r. – nieudana próba “naprawy unii”	105
<i>Константин Ерусалимский.</i> Иван Грозный и Люблинская уния (в свете посольской переписки России и Великого княжества Литовского).....	123
<i>Андрэй Самусік.</i> Уплыў Люблінскай уніі на развіццё адукацыі ў ВКЛ у апошняй трэці XVI – сярэдзіне XVII ст.	153
<i>Віталь Галубовіч.</i> Палітычныя інтарэсы «літоўскага народа» на соймах Рэчы Паспалітай (паводле інструкцый шляхты беларускіх зямель Вялікага Княства Літоўскага 1630–1640-х гг.).....	164
	489

<i>Яўген Глінскі.</i> «З тым кляйнотам з Кароны яшчэ ў часы Ягайлы ў Вялікае Княства Літоўскае прыйшлі...»: сапраўднае і легендарнае ва ўяўленнях аб польскім паходжанні асобных шляхецкіх родаў ВКЛ у XVI–XVIII стст.	174
<i>Арсений Богатырёв.</i> Литовский канцлер Христофор Пац в 1670-х гг.: прежние оценки и новые данные	186
<i>Robert Kołodziej.</i> Czy w czasach Jana III Sobieskiego funkcjonował osobny sejm litewski?	196
<i>Аляксандр Ерашэвіч.</i> З гісторыі ўзаемаадносін Кароны Польскай і Вялікага Княства Літоўскага ў сферы публічных фінансаў у час панавання Станіслава Аўгуста Панятоўскага	207
<i>Святлана Марозава.</i> Леў Сапега на абароне дзяржаўнага суверэнітэту Вялікага Княства Літоўскага	231
Статут 1588 г.: заканадаўчыя гарантыі суверэнітэту ВКЛ і практыка яго выкарыстання	246
<i>Андрей Кузьмин.</i> О возможном общем источнике статей о смертной казни в Псковской судной грамоте 1467 г. и Судебнике Казимира IV Ягеллончика 1468 г.	246
<i>Таісія Доўнар.</i> Развіццё асноўных інстытутаў права ў Статуце Вялікага Княства Літоўскага 1588 г.	269
<i>Andrzej Zakrzewski.</i> Statut 1588 r.: gwarancja prawnej suwerenności Wielkiego Księstwa Litewskiego czy złudzenie?	281
<i>Константин Купченко.</i> Применение норм Статута 1588 г. в смоленских землях	301
<i>Ніна Скеп'ян.</i> Роля канцлера ў прыняцці Статутаў ВКЛ у XVI ст.	311
<i>Piotr M. Pilarczyk.</i> III Statut Litewski w praktyce sądowej Komisji Skarbu Wielkiego Księstwa Litewskiego	326
<i>Gitana Zujienė.</i> Ceremonie inauguracyjne woźnich i konsekwencje złamania ich przysięgi zgodnie ze Statutem Litewskim i orzecznictwem sądowym WKL pod koniec XVI – w pierwszej połowie XVII w.	337
<i>Aleksandra Skrzypietz.</i> Okoliczności uchwalenia koekwacji praw w 1697 r. Czy “zachowanie odrębności” nadal odpowiadało interesom szlachty Wielkiego Księstwa Litewskiego?	349
<i>Аляксей Шаланда.</i> Геральдычная гравюра з тытульнага аркуша польскамоўнага выдання 1614 г. III Статута ВКЛ: паходжанне, змест, функцыі ...	366
<i>Оксана Коваленко.</i> Статут 1588 г. и правовой статус ремесленников Гетманщины XVIII в.	381
<i>Сяргей Сергачоў.</i> Кірункі рэгулявання будаўнічай дзейнасці ў артыкулах Статута ВКЛ 1588 г.	389

<i>Валянцін Голубеў. Статут ВКЛ 1588 г. аб этнасах-заснавальніках і ўнутрыпалітычнай арганізацыі дзяржавы</i>	400
<i>Яўген Казанцаў. Млынарства ў прававой сістэме ВКЛ.....</i>	412
<i>Віктар Чараўко. Тастаменты і пахавальная практыка насельніцтва Паўночнай Беларусі XVI–XVIII стст.: месца пахавання</i>	416
<i>Леся Худояр. Концепцыя прынцыпа равенства в нормах Статута 1588 г.....</i>	428
<i>Алена Барсук. Свабода веравызнання ў Статуде ВКЛ 1588 г. і практыка канфесійнага жыцця Рэчы Паспалітай.....</i>	433
<i>Ерашэвіч Аляксандр. Некаторыя заўвагі аб скасаванні Статута ВКЛ 1588 г. у губернях Беларусі</i>	444
<i>Юрый Грузіцкі. Кодыфікацыя іпотеки в Статутах Великого княжества Литовского.....</i>	475